

Munkával kivívott rang

A konzervgyári brigádnaplókból

A Szocialista Munka Vállalata cím elnyerése olyan siker, amiért keményen meg kell dolgozni. Nemcsak fizikailag, szellemileg, hanem morálisan is; a szó szocialista szellemet feltételező értelmében. A Szegedi Konzervgyár munkásgárdája tavaly keményen megdolgozott a gazdasági sikerekért, az új szocialista szemléletmód érvényesítéséért egyaránt. De a büszke és kitüntető címet meg is kell tartani, őrizni, élesíteni is kell az új szellemet.

Közelebb a célhoz

Ebben kivétel nélkül egyetértett a kollektíva, mikor az új jubileumi verseny vállalásait tervezte, majd elkészítették. A „Lelkiismeretes munkát — kiváló minőséget” jelszó, a Kommunista Magyarországi Pártja megalakulásának 50. évfordulójára hirdett verseny jelszava nagy akarással és vállalkozókedvvel találkozott az üzembel. S a többre, jobbra; a gazdálkodás további javítására, új lehetőségek feltárására és kihasználására való törekvésnek — s vele a Szocialista Munka Vállalat cím ismételt elnyerésének — idén is a szocialista brigádok voltak a legjobb szószói.

Ahhoz, hogy az 5168 vagonos éves terv „szervezéséhez” még 100 teli vagonot kapcsolhassanak, kellett, s kell is az igyekezet. Az első fél évben a kedvezőtlen időjárás miatt mutatkozott bizonyos lemaradás, a konzervgyáriak azonban mindent megtesznek, hogy a paradicsom, a lecsó és más termékek feldolgozásával mégis beérjék a nagy célkitűzést.

Alkotó sereg

A sikereket magyarázatát jó helyen keressük a leleményes, ösztönző, igényekre alapozott gazdálkodásban. Magát a kezdeményező, erősíteni-újítani kész szellemet pedig a szocialista módon dolgozni, tanulni, élni jelszó megvalósulásában találhatjuk meg. Hatvanhét szocialista címért küzdő brigád közül 52 már elnyerte a címet. Kevés híján 700 főt számláló sereg ez, hozzáértésből, alkotókedvből éppúgy példát adnak, mint emberségből, lelkiismeretességéből.

Ez a szellem mind nagyobb teret hódít. Vízik a termelés rajparancsmokai, a szocialista brigádvezetők, akik időről-időre összeülnek tennivalóikról tanácskoznia. Tükrözik a műszak után táblára kerülő teljesítmények is; hád lássa a csapat, mire vitte ezen a napon. S dokumentálják azok a munkások, akik jóindulattal fogják közre az új munkatársat, tanítgatják a fogásokra, gyorsítják beilleszkedését.

Emberséggel

Tallózva az augusztus 20-án szocialista címet nyert brigádok „érdemlajstromában”, általában 5—7 százalékos, nem egyszer ennél is nagyobb túlteljesítést nyugtázhat az ember. A nyersanyagok gyors feldolgozástól a selejt csökkentéséig sok érdem sorjázik itt. A Szalma Béláné vezette November 7 szocialista brigád például zöldkoszorút nyert; tagjai szépen túlteljesítették felajánlásukat. Emellett jeleskedtek a társadalmi munkában is.

„Munkában és munkán kívül szocialista emberhez

méltóan viselkednek” — áll az értékelő lap alján. Szűcs Jánosné, a napló vezetője így próbálja summázni a lényegét: egy emberként foggott össze és tart össze ez a brigád, minden helyzetben, akár személyes, akár gyári ügyről van szó.

Vajda Imre a csomagolóüzem vezetője. Ő már többet tud mondani a „méltó”-hoz. Bizonyító dolgokat. Hogyan törődött egyik kollektíva a nevelő otthonból idekerült kislánnyal; most már, mint ha a saját gyereke lenne. Családi örömeik köszöntöttek egyik asszonyra, s mivel segítségére szorult, naponként elosztva vállalták az, úgy mond, bejárónői tisztet egy másik brigád tagjai. Takarítottak, mostak, főztek. Az export szállítás miatti „12 órázásban” is milyen odaadással vetek részt a brigádok. Kialakítják a maguk szinte családi ünnepeit. S el ne felejtjük a könyvtárral való szocialista szerződés-kötés ígéretes gyakorlatát, meg a munkásakadémiai előadásokat.

Még sok minden idekiváncskozna. A szocialista brigádmozgalomnak munkával-emberséggel kivívott rangja van a konzervgyárban. A címet kiérdemelni nem könnyű feladat; túljutottak már a hajdani formalitásokon. Idén megesett, hogy néhány brigádnak, noha termelési eredményeik alapján rászolgáltak, mégsem ítélték oda a kitüntetést. Az egyik kollektívában például a sok veszekedés ásta alá a szocialista szellemet. Megnyugtató, hogy most már ez a közhírség is úgy él, ahogy a cím aspiránsaitól elvárható. A következő értékelésnél valószínűleg náluk is oda kerül már a bejegyzés: „szocialista emberhez méltóan viselkednek”.

Simai Mihály

Biztató jelek a csehszlovák kommunisták harcáról

Apró Antal elvtárs beszéde Makón

Bevezetőben arról beszélt Apró elvtárs, hogy a belpolitikai és a nemzetközi események rendkívüli zsúfoltsága miatt csak most tudott időt szakítani arra, hogy beszédet mondjon a makói pártaktívának. Beszéde első részében a nemzetközi helyzet egyes kérdéseivel, s elsősorban a csehszlovák eseményekkel foglalkozott. Részletesen elemezte a helyzet kialakulását, fejlődését, ezzel kapcsolatban az egyes kommunista pártok, valamint a nyugati hatalmak álláspontját, majd így folytatta:

— A csehszlovák események érthetően sokat foglalkoztatják közvéleményünket. Ez természetes is, hisz nekünk éppen úgy, mint a többi szocialista ország népeinek, nem közömbös, hogy mi történik északi szomszédunknál, milyen szilárdok ott a szocializmus erői, mennyire sikerül minél gyorsabban konszolidációt elérni, és hogy tud a csehszlovák munkásosztály döntő csapást mérni azokra a szocializmusellenes, ellenforradalmi erőkre, amelyek Csehszlovákiában egy olyan jobboldali, szovjetellenes fordulatot akartak elérni, amely végső kifejülésében baráti szövetségünkkel szembeállította volna Csehszlovákiát.

— Tudjuk, hogy a helyzet a csehszlovák munkásosztály, a szocializmushoz hű erők számára bonyolult. Van azonban egy olyan mérce, amely megkönyíti számunkra a tájékozódást, az aktív harcot a bonyolult események közepette és ez a moszkvai megegyezés. Ez az egyezmény, amely augusztus utolsó napjaiban jött létre a Szovjetunió és a Csehszlovák Szocialista Köztársaság vezetőinek moszkvai tanácskozásán, a mi álláspontunkat is kifejezi. Az MSZMP Központi Bizottsága, kormányunk népünkkel együtt szilárdan támogatja ezt az egyezményt, amely ma a kibontakozás egyetlen helyes útja. Ennek az egyezménynek

a végrehajtása biztosítja Csehszlovákiában a szocializmus továbbfejlődését, a szocialista demokrácia fejlődését, a népgazdaság észszerű továbbfejlesztését. Végső soron egész Csehszlovákiában elősegíti az egyezmény a szocialista rendszer marx-lenini alapon való megerősítését. A moszkvai egyezmény ezeket mondja erről:

„Csehszlovák részről kijelentették, hogy a párt- és állami szervek egész munkáját, valamennyi síkon olyan hatékony intézkedések biztosítására irányítják, amelyek a szocialista hatalmat, a munkásosztály és a kommunista párt vezető szerepét, a Szovjetunió és az egész szocialista közösség népeihez fűződő baráti kapcsolatokat fejlesztésének és megerősítésének érdekeit szolgálják.”

— Eppen ezért a magyar közvélemény minden olyan eseményről szóló hírt, amely a moszkvai egyezmény teljesítéséről számol be az élet bármely területén, örömmel üdvözlöl. Ilyen biztató jelként lehet üdvözlölni a Csehszlovák Nemzetgyűlés múlt heti ülésének elfogadott törvényeket a közrend megszilárdításáról, a sajtóról, de sorolhatnánk más fontos párt- és állami intézkedéseket is.

— Meggyőződésünk, hogy ezen az úton haladva kialakul egy olyan egészséges légkör, amely biztosítja a Csehszlovák Kommunista Párt programjának megvalósítását. Ugyancsak a politikai rendeződés irányába hatnak a sajtóval kapcsolatos intézkedések és az a törvény, amely a Nemzeti Front működését szabályozza. Csak ezen az úton, a Moszkvában elfogadott megállapodások gyakorlati végrehajtása útján lehet megállítani a jobboldal előretö-

rését, amely a polgári pártok feltámasztására, a burzsoáz rendszer fokozatos kialakítására és testvérpártunknak, a Csehszlovák Kommunista Pártnak a hatalomból való fokozatos kiszorítására spekulált.

— Mi saját tapasztalatainkból tudjuk, hogy egy ilyen nehéz helyzetben a párt, az államvezetés számára, de a dolgozó tömeg számára sem könnyű a helyzet. A szocializmus ellenes erők igyekeznek most elvegyülni Csehszlovákiában egy hamis nemzeti egységben, és mivel látják, hogy terveik valóra váltása nem megy könnyen, most úgy tesznek, mintha a rend helyreállításán fáradoznának. Mi a múltban sem tettük, de a jövőben sem akarjuk kioktatni csehszlovák elvtársainkat. De a most folyó harc logikája azt mutatja: a jobboldali erők arra spekulálnak, olyan rend alaculjon ki, hogy minél gyorsabban kivonják a testvérországok csapataikat, és ok ott folytassák támadásukat a szocializmus ellen, ahol korábban abba hagyták.

— Mi, magyarok, a magunk részéről készek vagyunk minden tőlünk telhető segítséget megadni a csehszlovák munkásosztálynak, elvtársainknak, akik bátran sikraszállnak a moszkvai egyezmény végrehajtásáért, hogy Csehszlovákiában a munkásosztály állandóan és következetesen haladjon a politikai konszolidáció felé. Tiszta szívvel kívánunk sikereket a harchoz, mert csehszlovák elvtársaink harca a szocializmus megszilárdításáért elősegíti az egész szocialista szövetség további erősödését és a népeink előtt álló nagy feladatok eredményesebb végrehajtását.

Kedvezőek az új mechanizmus tapasztalatai

Ezután részletesen foglalkozott a magyar népgazdaság ez évi fejlődésével, az új mechanizmus bevezetésének tapasztalataival. Megemlítette, hogy az eddig eltelt nyolc hónapban az ipar összes termelése 5,2 százalékkal volt több, mint az előző év azonos időszakában. A második negyedévtől kezdve egyre jobban kezdtek működni az új mechanizmus különböző ösztönzői és törvényszerűségei. Csongrád megyében az ipari üzemek szintén túlteljesítették fél éves tervüket, mintegy 12 százalékkal. A megye ipara tehát az országosnál dinamikusabban fejlődött. Fontos tapasztalata az elmúlt nyolc hónapnak, hogy a vártnál kedvezőbb alakul a vállalatok nyeresége. Érdekes jelenség, hogy a korábbi előzetes számításokkal erősen ellentétben a várt 20 százalékkal szemben csupán 5 százalékkal lesz a veszteséges vállalatok aránya. A vállalatok jelentős része nagyobb nyereséggel fog zárni, mint ahogy arra korábban számítottunk. Csongrád megyében veszteségesen működő vállalat — a hangszergyár kivételével — nem volt, és a nyereség a vártnál jóval magasabb szinten alakult ki. Az első fél évben a megye ipara több mint 400 millió, az építőipar közel 27, a kereskedelem pedig 40 millió forint összegű nyereséget realizált. Még kiugróbbak az eredmények a szövetkezeti iparban.

Foglalkozott az előadó azaz, hogy országosan az építőipar mintegy 8—10 százalékkal növelte termelését. A várható beruházási volumen 2—3 milliárd forinttal lesz magasabb az 1967. évinél. Bizonyos feszültség mutatkozik az építési igények és az építőipar teljesítőképessége között. A megye építőipara is jelentősen fejlődött, ezzel

összefüggésben problémaként megemlítette, hogy a tsz-ek az állami építőiparnál jóval magasabb kereseti lehetőséget tudnak biztosítani s ennek hatására gyorsan emelkedett a munkásfluktuáció az állami építőiparban. S ez tovább növelte az amúgy is meglevő munkaerőgondokat.

Sokoldalúbb gazdasági együttműködést

A továbbiakban arról szólt Apró Antal elvtárs, hogy az elmúlt években jelentős eredményeket értünk el a szocialista országok közötti gazdasági együttműködésben. A szocialista fejlődés gyorsulása azt mutatja, hogy a következő évtizedben előrelátható, összehangoltabb közös gazdaságpolitika kell folytatnunk. Már most jóelőre gondolkodjunk egy olyan gazdasági szövetség, szocialista integráció megvalósításáról az 1970—75-ös évek során, amely elősegíti a növekvő szükségletek kielégítését és biztosítja minden országban a népgazdaságok további válságmentes fejlődését. Ez a szándék jutott kifejezésre az utóbbi hónapokban megtartott különböző felsőszintű tanácskozásokon, ahol a pártok elhatározták, hogy „a közös gazdasági problémák megvitatása végett a közeljövőben gazdasági tanácskozást tartanak a legmagasabb szinten.” Mi, magyarok úgy látjuk, hogy megérték a feltetelek egy ilyen tanácskozásra. Pártunk kidolgozta álláspontját, javaslatait a nemzetközi gazdasági együttműködés továbbfejlesztésére és eljuttatta testvérpártjainknak. A KGST országoknak egy

— A foglalkoztatottság az elmúlt nyolc hónapban 36 ezer 800 fővel nőtt — folytatta Apró elvtárs. A munkaerőgazdálkodásban az új mechanizmus bevezetése elég sok kezdeti problémát vetett fel, amivel az illetékes szervek jelenleg foglalkoznak. Ezzel függ össze, hogy a termelékenységi az iparban — a múlt év első feléhez viszonyítva — kisebb mértékben, mintegy 2,8 százalékkal emelkedett tovább. Az átlagbér ellenőrzésnél mutatkozó hiányszágok legutóbb a parlament ülészakán is felvetődtek. Ennek nyomán a kormány utasította a Munkügyi Minisztériumot, hogy részletesen vizsgálja meg a kialakult helyzetet és tegyen javaslatot a szükséges módosításokra.

A beszéd további részében szó volt arról, hogy a lakosság ellátása általában jónak mondható. Nőtt a lakosság pénzbevétele, valamint a takarékek betétállománya, amely szeptember elsején az országban több mint 23 milliárd forint volt. Az elmúlt fél év folyamán Csongrád megyében is 15 százalékkal nőtt a betétállomány, mintegy 160 millió forinttal elérte az 1,2 milliárd forintot.

A mezőgazdaság helyzetéről szólvá megemlítette, hogy a kenyérgabona termés 4,4 százalékkal nagyobb a tavalyinál. A sertés állomány 400 ezer darabbal. A takarmányhelyzet viszont komoly gond. Ez megköveteli a takarmányalappal való észszerű gazdálkodást.

A népgazdaság fejlődése tehát összességében egészségesnek mondható és kedvező volt az új mechanizmus startja is — hangsúlyozta az előadó. A következőkben nagyobb gondot kell fordítani a munka termelékenységének emelésére, a termelő berendezések hatékonyságának fokozására, a munkaidő jobb kihasználására. Javítani kell a létszámgazdálkodást. További erőfeszítéseket kell tenni az építőipar munkájának megjavítására, a beruházások koncentrációjára, az építkezések jobb minőségére és a határidők lecsökkentésére. Valamennyi termelő egységünk vizsgálja felül export tevékenységét és törekedjen a megkötött szerződések teljesítésére, a szocialista és a tőkés export növelésére. Különösen fontos tőkés kivitelünk emelése.

Munkában a csillagászok

Jurgamis, Kurgáni terület, OSZSZSZK: Dr. Marius Lafiner párizsi csillagász Mary Burnichon és Seris Kucsmy tudományos munkatársak több külföldi társukkal a Szovjetunióban tartózkodnak, hogy tanulmányozzák a szeptember 22-i teljes napfogyatkozást. Képünkön: folyik a műszerek tanulmányozása

